

МОНГОЛ УЛСЫН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН ТУШААЛ

2017 оны 04 сарын 04 өдөр

Дугаар A/129

Улаанбаатар хот

Г

Өрхийн эрүүл мэндийн төвд үзүүлэх
тусlamж, үйлчилгээний жагсаалтыг
шинэчлэн батлах тухай

Г

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2, Эмнэлгийн тусlamж, үйлчилгээний тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Өрхийн эрүүл мэндийн төвд үзүүлэх тусlamж, үйлчилгээний жагсаалт”-ыг хавсралт ёсоор шинэчлэн баталсугай.
2. Энэхүү тушаалыг өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдэд мөрдүүлж, үр дүнг тооцож ажиллахыг аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газрын дарга нарт үүрэг болгосугай.
3. Тушаалын хэрэгжилтэд мэргэжил арга зүйн дэмжлэг үзүүлж ажиллахыг Бодлого төлөвлөлтийн газар /Д.Төмөртогоо/, Эмнэлгийн тусlamжийн газар /Я.Буянжаргал/, Ерөнхий мэргэжлийн салбар зөвлөл /С.Сонин/-д тус тус даалгасугай.
4. Энэхүү тушаал гарсантай холбогдуулан Эрүүл мэндийн сайдын 2013 оны 07 сарын 09-ний өдрийн 248 дугаар тушаалыг хүчингүйд тооцсугай.

САЙД

А.ЦОГЦЭЦЭГ

080431

**ӨРХИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВД ҮЗҮҮЛЭХ
ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ БАГЦ**

Эрүүл мэндийн тухай хууль, Эмнэлгийн тусlamж, үйлчилгээний тухай хууль, Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн бүтэц, үйл ажиллагааны стандарт, тушаал, журам, заавар, шийдвэр, эмнэл зүйн удирдамжийг үндэслэн Өрхийн эрүүл мэндийн төвөөс хүн амд үзүүлэх эмнэлгийн болон нийгмийн эрүүл мэндийн тусlamж, үйлчилгээг чанартай, тэгш, хүртээмжтэй, тасралтгүй үзүүлнэ.

НЭГ. ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

1.1. Хүүхдэд үзүүлэх тусlamж, үйлчилгээ

Үндсэн багц	Тусlamж, үйлчилгээний жагсаалт	Өрхийн эрүүл мэндийн төв				
		Урьдчилсан сэргийлэх	Оношлэх	Эмчлэх	Хянах	Илгээх
1.1.1. Нярай хүүхдэд үзүүлэх тусlamж, үйлчилгээ						
Эрүүл нярай хүүхдэд үзүүлэх тусlamж, үйлчилгээ	Гэрээр эргэх Нярайн асаргаа, сувилгаа, зөвлөгөө өгөх Амин дэмийг сэргийлэх тунгаар өгөх Товлолт болон нөхөн дархлаажуулалтанд хамруулах Өсөлт, хөгжлийг үнэлэх	√ √ √ √ √		√ √ √ √ √		√ √ √ √ √
Өвчтэй болон эрхтэн тогтолцооны эмгэгтэй хүүхдэд үзүүлэх	Шарлалттай нярайд тусlamж үзүүлэх Хооллолтын бэрхшээлтэй, бага жинтэй нярайд тусlamж үзүүлэх Суулгалттай нярайд тусlamж үзүүлэх Арьсны идээт тууралттай, нянгийн халдвартай нярайд тусlamж үзүүлэх Хатгаатай нярайд тусlamж үзүүлэх	√ √ √ √ √	√ √ √ √ √	√ √ √ √ √	√ √ √ √ √	√ √ √ √ √

тусламж, үйлчилгээ	Аюултай болон тулгамдсан шинж илэрсэн нярайд тусламж үзүүлэх		√	√*		√
1.1.2. 2 сартайгаас 5 хүртэлх насны хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ						
Эрүүл хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ	Гэрээр эргэх		√			√
	Хүүхдийн асаргаа, сувилгаа, зөвлөгөө өгөх		√			√
	Аминдэмийг сэргийлэх тунгаар өгөх		√			√
	Хоолполтыг үнэлэх		√	√	√	√
	Товлолт болон нөхөн дархлаажуулалтанд хамруулах		√			√
	Өсөлт, хөгжлийг үнэлэх		√	√	√	√
	Нэмэлт дархлаажуулалтанд хамруулах		√			
	Тархвар судлалын заалтаар дархлаажуулалт хийх		√			
Өвчтэй хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ	Аюултай ерөнхий шинжтэй хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ			√	√	√
	Ханиалгалт ба амьсгалын саадтай үед үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ			√	√	√
	Суулгалттай хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ			√	√	√
	Халууралттай хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ			√	√	√
	Чихний өвчтэй хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ			√	√	√
	Суурь өвчтэй хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ		√	√	√	√
	Хоолполтын бэрхшээлтэй хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ		√	√	√	√
	Бусад эрхтэн тогтолцооны эмгэгтэй хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ		√	√	√	√
1.1.3. Өсвөр насны хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ						
Өсвөр насны эрүүл хүүхдэд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ	Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ		√		√	√
	Бэлгийн замын халдвартын үеийн тусламж, үйлчилгээ		√	√	√	√
	Хорт зуршилаас сэргийлэх, эрт илрүүлэлтийн үеийн тусламж, үйлчилгээ		√	√	√	√
	Сэтгэлзүйн тусламж, үйлчилгээ		√	√	√	√
	Нэмэлт дархлаажуулалтанд хамруулах		√			√
	Тархвар судлалын заалтаар дархлаажуулалт хийх		√			

√*- Гарааны эмчилгээ хийж, яаралтай илгээх

1.2. Нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдэд үзүүлэх тусlamж, үйлчилгээ

Үндсэн багц	Тусlamж үйлчилгээний жагсаалт	Өрхийн эрүүл мэндийн төв				
		Урьдчилан сэргийлэх	Оношлогох	Эмчилэх	Хянах	Илгээх
1.2.1. Жирэмсэн эмэгтэйчүүдэд үзүүлэх тусlamж, үйлчилгээ						
Жирэмсэн үеийн тусlamж, үйлчилгээ	Эрүүл жирэмсний хяналт	✓	✓	✓	✓	✓
	Эрсдэлтэй жирэмсний хяналт		✓			✓
	Жирэмсний цус багадалт	✓	✓	✓	✓	✓
	Илүү тээлт		✓			✓
	Зулбалт, дутуу төрөхөөр завдалт	✓	✓		✓	✓
	Жирэмсний эрт ба хожуу цус алдалт	✓	✓	✓	✓	✓
	Манас таталт, манас таталтын урьдал	✓	✓	✓	✓	✓
1.2.2. Эмэгтэйчүүдийн тусlamж, үйлчилгээ						
Нөхөн үржихүйн тусlamж, үйлчилгээ	Нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг	✓	✓	✓	✓	✓
	Гэр бүл төлөвлөлтөд хамруулах	✓				✓
	Эмэгтэйчүүдийн үрэвсэлт өвчин	✓	✓	✓	✓	✓
	Үтрээнээс цус алдах хам шинж	✓	✓	✓	✓	✓
	Умайн хүзүүний өмөнг эрт илрүүлэх	✓	✓		✓	✓
	Хөхний өмөнг эрт илрүүлэх	✓	✓		✓	✓
	Эмэгтэйчүүдийн бусад өвчин эмгэг	✓	✓	✓	✓	✓

1.3. Ахмад настанд үзүүлэх тусlamж үйлчилгээ

Үндсэн багц	Тусlamж үйлчилгээний жагсаалт	Өрхийн эрүүл мэндийн төв				
		Урьдчилан сэргийлэх	Оношлогох	Эмчилэх	Хянах	Илгээх
Үндсэн багц	Тусlamж үйлчилгээний жагсаалт					
	Амьдралын чанарыг сайжруулах тусlamж, үйлчилгээ	✓	✓	✓	✓	✓

	Хэвтрийн болон хөгжлийн бэрхшээлтэй ахмад настанд үзүүлэх тусlamж, үйлчилгээ	√	√	√	√	√
	Халамж шаардлагатай ахмад настанд үзүүлэх тусlamж, үйлчилгээ	√	√	√	√	√

1.4. Халдварт бус өвчиний тусlamж, үйлчилгээ

Үндсэн багц	Тусlamж, үйлчилгээ үзүүлэх өвчиний жагсаалт	Өрхийн эрүүл мэндийн төв				
		Урьдчилан сэргийлэх	Оношилоо	Эмчлэх	Хянах	Илгээн
Нүдний өвчин	Нүдний салстын үрэвсэлт өвчин	√	√	√	√	√
	Нүдний эвэрлэг бүрхэвчийн үрэвсэлт өвчин	√	√		√	√
	Нүдний даралт ихсэх өвчин	√	√		√	√
	Нүдний гэмтэл	√	√			√
	Нярайн нүдний үрэвсэл	√	√	√	√	√
Чих, хамар, хоолойн өвчин	Гадна чихний үрэвсэл		√	√	√	√
	Дунд чихний үрэвсэл	√	√	√	√	√
	Хамрын үрэвсэл		√	√	√	√
	Гүйлсэн булчирхайн үрэвсэл	√	√	√	√	√
	Төвөнх, цагаан мөгөөрсөн хоолойн өвчин	√	√		√	√
Амьсгалын замын өвчин	Гуурсан хоолойн үрэвсэл	√	√	√	√	√
	Уушгины үрэвсэлт өвчин	√	√	√	√	√
	Уушгины багтраат өвчин	√	√	√	√	√
Арьсны өвчин	Арьсны харшилт өвчин эмгэг	√	√	√	√	√
	Хамуу	√	√	√	√	√
Цусны эргэлтийн эрхтэн тогтолцооны эмгэг	Артерийн даралт ихсэх өвчин	√	√	√	√	√
	Зүрхний ишеми өвчин	√	√	√	√	√
	Хэрэх өвчин	√	√	√	√	√
	Зүрхний гажгууд		√		√	√
Чихрийн шижин өвчин	I хэв шинжийн чихрийн шижин өвчин	√	√		√	√
	II хэв шинжийн чихрийн шижин өвчин	√	√	√	√	√
Хоол шингээх эрхтэн тогтолцооны өвчин	Амны хөндийн үрэвсэлт өвчин	√	√	√	√	√
	Шүд цоорох өвчин	√	√		√	√
	Залгиур хоолойн үрэвсэлт өвчин	√	√	√	√	√
	Ходоодны үрэвсэлт өвчин	√	√	√	√	√
	Гэдэсний үрэвсэлт өвчин	√	√	√	√	√
	Элэгний үрэвсэлт өвчин	√	√	√	√	√
	Элэгний хатуурал	√	√	√	√	√
	Нойр булчирхайн үрэвсэлт өвчин	√	√	√	√	√
	Цөсний замын үрэвсэлт өвчин	√	√	√	√	√

Бөөр, шээсний замын өвчин	Давсагны үрэвсэл	✓	✓	✓	✓	✓
	Бөөрний тэвшинцэрийн үрэвсэл	✓	✓	✓	✓	✓
	Бөөрний түүдгэнцрийн үрэвсэл	✓	✓	✓	✓	✓
	Бөөр чулуужих өвчин	✓	✓		✓	✓
Мэдрэлийн тогтолцооны эмгэг	Толгой өвдөлтийн хамшинж		✓	✓	✓	✓
	Тархины цусны эргэлтийн хямрал	✓	✓		✓	✓
	Цус харвалтын дараахь тусlamж, үйлчилгээ	✓	✓	✓	✓	✓
	Уналт таталт		✓	✓	✓	✓
Сэтгэцийн тулгамдсан асуудал	Сэтгэл гутрал	✓	✓		✓	✓
	Сэтгэл түгшил	✓	✓		✓	✓
	Нойргүйдэл	✓	✓	✓	✓	✓
	Архаг ядаргаа	✓	✓	✓	✓	✓
	Тайлбарлаж боломгүй бие махбодийн зовиур шаналгаа	✓	✓	✓	✓	✓
Донтолтын үеийн тусlamж, үйлчилгээ	Архинд донтох эмгэгийн үеийн тусlamж, үйлчилгээ	✓	✓	✓	✓	✓
	Тамхинд донтох эмгэгийн үеийн тусlamж, үйлчилгээ	✓	✓	✓	✓	
	Мансууруулах болон сэтгэц нөлөөт бодист донтох эмгэгийн үеийн тусlamж, үйлчилгээ	✓	✓	✓	✓	✓
Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн эмгэг	Үений эмгэг, үрэвсэлт өвчнүүд	✓	✓	✓	✓	✓
	Ясны эмгэг, үрэвсэлт өвчнүүд	✓	✓	✓	✓	✓
	Булчингийн үрэвсэлт өвчнүүд	✓	✓	✓	✓	✓
Хавдар	Бүх төрлийн хавдар	✓	✓	✓	✓	✓
Зонхилон тохиолдох мэс заслын өвчний үед үзүүлэх тусlamж үйлчилгээ	Мухар олгойн үрэвсэлт өвчин		✓			✓
	Гэдэс түгжрэх өвчин		✓			✓
	Хэвлэлийн түгээмэл үрэвсэлт өвчин		✓			✓
	Цочмог идээт үрэвсэл		✓	✓		✓

1.5. Халдварт өвчний үеийн тусlamж, үйлчилгээ

Тусlamж үйлчилгээ үзүүлэх өвчний жагсаалт	Өрхийн эрүүл мэндийн төв					
	Урьдчилан сэргийлэх	Дархлаажуулалт /Нэмэлт, тархвар судлалын заалтаар/	Оношлох	Мэдээлэх	Эмчлэх	Голомтын арга хэмжээ /халдвартайгэл, тандалт, хяналт /
Амьсгалын замын халдварт өвчинүүд	√	√	√	√	√	√
Гэдэсний халдварт өвчинүүд	√	√	√	√	√	√
Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчинүүд	√		√	√	√	√
Сурьеэгийн тусlamж үйлчилгээ	√	*√	√	√	√	√
Зооноз, шинэ болон сэргэж буй халдварт өвчинүүд	√	√	√	√	√	√
Шинэ болон сэргэж буй халдварт өвчинүүд	√	√	√	√	√	√

√*- нэхөн дархлаажуулалт

1.6. Яаралтай үеийн тусlamж, үйлчилгээ

Үндсэн багц	Тусlamж, үйлчилгээний жагсаалт	Өрхийн эрүүл мэндийн төв		
		Урьдчилан сэргийлэх	Анхны тусlamж үзүүлэх	Илгээх
Эрэмбэлэн ангилалт хийх	Өвчтэй хүүхдийг эрэмбэн ангилах			
	Эрэмбэ 1 буюу нэгдүгээр зэрэглэлд амь нас эрсдэх, амин эрхтэний үйл ажиллагаа зогсох аюул шууд заналхийлсэн, эмнэлгийн сэхээн амьдруулах хойшлуулшгүй тусlamжийг 2-5 минутын дотор үзүүлж эхлэх шаардлагатай тохиолдлууд хамаарах бөгөөд энэ бүлгийн үйлчлүүлэгчид улаан өнгийн пайз зүүж ялгана.		√	√
	Эрэмбэ 2 буюу хоёрдугаар зэрэглэлд амин эрхтэний үйл ажиллагаа ноцтой алдагдсан, цаашид эмь нас эрсдэх өндөр магадлалтай үйлчлүүлэгчид эмнэлгийн яаралтай болон эрчимт эмчилгээг 10 минутын дотор үзүүлж эхлэх шаардлагатай тохиолдлууд хамаарах бөгөөд энэ бүлгийн үйлчлүүлэгчид шар өнгийн пайз зүүж ялгана.		√	√
	Эрэмбэ 3 гуравдугаар зэрэглэлд аль нэгэн эрхтэн системийн үйл ажиллагааны ээнэгшилт алдагдаагүй, эмнэлгийн		√	√

	тусlamжийн үйлчилгээг 30 минутаас 1 цаг хүртэл хүлээх бололцоотой тохиолдлуудыг хамруулах ба энэ бүлгийн үйлчлүүлэгчид ногоон өнгийн пайз зүүж ялгана.			
Насанд хүрсэн хүнийг эрэмбэлэн ангилах				
	Эрэмбэ 1 буюу нэгдүгээр зэрэглэлд амь нас эрсдэх, амин эрхтэний үйл ажиллагаа зогсох аюул шууд заналхийлсэн, эмнэлгийн сэхээн амьдруулах хойшлуулшгүй тусlamжийг 2-5 минутын дотор үзүүлж эхлэх шаардлагатай тохиолдлууд хамаарах бөгөөд энэ бүлгийн үйлчлүүлэгчид улаан өнгийн пайз зүүж ялгана.		√	√
	Эрэмбэ 2 буюу хоёрдугаар зэрэглэлд амин эрхтэний үйл ажиллагаа ноцтой алдагдсан, цаашид эмь нас эрсдэх өндөр магадлалтай үйлчлүүлэгчид эмнэлгийн яаралтай болон эрчимт эмчилгээг 10 минутын дотор үзүүлж эхлэх шаардлагатай тохиолдлууд хамаарах бөгөөд энэ бүлгийн үйлчлүүлэгчид шар өнгийн пайз зүүж ялгана.		√	√
	Эрэмбэ 3 гуравдугаар зэрэглэлд аль нэгэн эрхтэн системийн үйл ажиллагааны ээнэгшилт алдагдаагүй, эмнэлгийн тусlamжийн үйлчилгээг 30 минутаас 1 цаг хүртэл хүлээх бололцоотой тохиолдлуудыг хамруулах ба энэ бүлгийн үйлчлүүлэгчид ногоон өнгийн пайз зүүж ялгана.		√	√
	Эрэмбэ 4 дөрөвдүгээр зэрэглэлд үйлчлүүлэгчийн эрхтэн системийн үйл ажиллагааны үзүүлэлтэнд архаг болон ялимгүй өөрчлөлт илэрсэн, яаралтай тусlamж шаардлагагүй, эмнэлгийн тусlamж үйлчилгээг 1-2 цагийн хугацаагаар хүлээх боломжтой, зөвхөн эмнэлгийн үзлэг, зөвлөгөө шаардлагатай, тохиолдлуудыг хамруулан үйлчлүүлэгчид цагаан өнгийн пайз зүүж ялгана.		√	√
Яаралтай тусlamж	Осол гэмтлийн үеийн яаралтай тусlamж	√	√	√
	Амьсгал, цусны эргэлтийн эмгэгийн үеийн яаралтай тусlamж, үйлчилгээ	√	√	√
	Төрөх, жирэмсний үеийн яаралтай тусlamж, үйлчилгээ	√	√	√
	Манас таталтын урьдал болон манас таталтын үе	√	√	√
	Жирэмсний хурц цус алдалт	√	√	√
	Хүүхдэд тохиолдох өвчин эмгэгийн үеийн яаралтай тусlamж үйлчилгээ	√	√	√
	Цус алдалт	√	√	√

Осол гэмтэл	Ил, далд шарх	✓	✓	✓
	Хугарал /өвдөлт намдаах, чиг, байрлал/	✓	✓	✓
	Тархины гэмтэл	✓	✓	✓
	Хордлого	✓	✓	✓
	Түлэгдэлт	✓	✓	✓
	Гадны биет	✓	✓	✓
	Угаартах	✓	✓	✓
	Осголт, хөлдөлт	✓	✓	✓
	Амьтанд хазуулах	✓	✓	✓
	Усанд унах	✓	✓	✓
	Цахилгаанд цохиулах	✓	✓	✓
	Халуун, хүйтэн зэвсгийн гэмтэл	✓	✓	✓
	Дулааны цохилт	✓	✓	✓
Бусад	Гамшгийн үеийн яаралтай тусlamж үйлчилгээнүүд	✓	✓	✓

1.7. Сувилахуйн тусlamж, үйлчилгээ

1.7.1 Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас баталсан “Гэрээр сувилахуйн тусlamж, үйлчилгээ үзүүлэх” журмыг мөрдөж ажиллана.

1.7.2 Бусад тусlamж, үйлчилгээ

Үндсэн багц	Тусlamж, үйлчилгээний жагсаалт	Өрхийн эрүүл мэндийн төв				
		Гэрийн эргэлт	Асаргаа, сувилгая	Зөвлөх	Илрүүлэх	Хянах
Жирэмсэн эмэгтэй болон эхэд үзүүлэх сувилахуйн тусlamж	Хөх бэлдэх	✓	✓	✓		✓
	Эхийн биеийн байдлыг үнэлэх	✓	✓	✓		✓
	Дасгал, хөдөлгөөн заах, зөвлөх	✓	✓	✓		✓
	Төрөхөд бэлдэх	✓	✓	✓		✓
Төрсний дараах үеийн сувилахуйн тусlamж	Эхийн хөх арчлах	✓	✓	✓		✓
	Зөв хөхүүлэх	✓	✓	✓		✓
	Эхийн биеийн байдлыг үнэлэх	✓	✓	✓		✓
	Сэтгэлзүйн зөвлөгөө өгөх	✓	✓	✓		✓
Нярайд үзүүлэх	Нярайн хүй цэвэрлэх	✓	✓	✓	✓	✓
	Нярайн нүд, ам, хамар цэвэрлэх, эм дусаах	✓	✓	✓		✓
	Нярайг усанд оруулах	✓	✓	✓		✓
	Нярайд иллэг хийх	✓	✓	✓		✓

сувилахуйн тусламж	Нярайн жин, уртыг хэмжих	√	√	√		√
	Хөхийг зөв хөхүүлэх	√	√	√		√
	Өлгийдэх өлгий бэлдэх, зааж сургах	√	√	√	√	√
	БЦЖ вакцины урвал үзэх	√	√	√	√	√
Бага насны хүүхдийн сувилахуйн тусламж	Өсөлт, бойжилтыг хэмжих	√	√	√	√	√
	Дархлаажуулалтад хамруулах	√	√	√	√	√
	Витаминжуулалтад хамруулах	√	√	√	√	√
	Хооллолтын зөвлөгөө өгөх	√	√	√	√	√
	Чийрэгжүүлэлтийн зөвлөгөө өгөх	√	√	√	√	√
Өсвөр насны хүүхдийн сувилахуйн тусламж	Гэр бүл төлөвлөлтийн зөвлөгөө өгөх	√	√	√	√	√
	Хорт зуршлаас сэргийлэх зөвлөгөө өгөх	√	√	√	√	√
	Дархлаажуулалтад хамруулах	√	√	√	√	√
	Витаминжуулалтад хамруулах	√	√	√	√	√
	Чийрэгжүүлэлтийн зөвлөгөө өгөх	√	√	√	√	√
	Сэтгэлзүйн зөвлөгөө өгөх	√	√	√	√	√
Хөгжлийн бэрхшээлт эй иргэдэд үзүүлэх тусламж	Нийгэм хамт олонд тулгуурласан сэтгэлзүйн тусламж	√	√	√	√	√
	Дасгал хөдөлгөөн заах	√	√	√	√	√
	Хооллолтын зөвлөгөө өгөх	√	√	√	√	√
	Сэтгэлзүйн зөвлөгөө өгөх	√	√	√	√	√
	Асран хамгаалагчид сургалт хийх	√	√	√	√	√
	Нийгмийн халамжид хамруулах	√	√	√	√	√
Хөнгөвчлөх тусламж	Тоног төхөөрөмжид суурилсан тусламж	√	√	√	√	√
	Эм, тарианд суурилсан тусламж	√	√	√	√	√
	Дасгал хөдөлгөөн заах	√	√	√	√	√
	Хооллолтын зөвлөгөө өгөх	√	√	√	√	√
	Сэтгэлзүйн зөвлөгөө өгөх	√	√	√	√	√
	Асран хамгаалагчид сургалт хийх	√	√	√	√	√

1.8. Амбулаторийн тусламж, үйлчилгээ

- 1.8.1. Булчин тариа
- 1.8.2. Судас тариа
- 1.8.3. Дусал тариа
- 1.8.4. Арьсан дор тариа
- 1.8.5. Арьсан доторх тариа
- 1.8.6. Боолт хийх
- 1.8.7. Шарх цэвэрлэх
- 1.8.8. Толгой бария
- 1.8.9. Даралт бууруулах бария
- 1.8.10. Тайвшруулах бария
- 1.8.11. Бумба
- 1.8.12. Төөнө засал
- 1.8.13. Цахилгаан төөнө засал

- 1.8.14. Зүү эмчилгээ
- 1.8.15. Цахилгаан зүү эмчилгээ
- 1.8.16. Гурвалжин зүүн хатгалт
- 1.8.17. Ороолт эмчилгээ
- 1.8.18. Самнуур, хануур
- 1.8.19. Нүд дурандах
- 1.8.20. Хараа шалгах
- 1.8.21. Даралт үзэх
- 1.8.22. Амьсгал тоолох
- 1.8.23. Зүрхний цохилт тоолох
- 1.8.24. Захын судсанд хүчилтөрөгч тодорхойлох
- 1.8.25. Ургийн зүрхний цохилт тоолох
- 1.8.26. Ургийн зүрхний бичлэг хийх
- 1.8.27. Шарлалт оношлох
- 1.8.28. Чих дурандах
- 1.8.29. Хамар дурандах
- 1.8.30. Эмэгтэйчүүдийн үзлэг хийх
- 1.8.31. Пап сорил авах
- 1.8.32. Ерөндөг тавих, авах
- 1.8.33. Хөхний үзлэг хийх
- 1.8.34. Жирэмсний үзлэг, хяналт хийх
- 1.8.35. Жирэмссэн эмэгтэйд дасгал хөдөлгөөн заах
- 1.8.36. Бургуй тавих
- 1.8.37. ЭХО үзлэг хийх
- 1.8.38. ЭКГ ашиглах зүрхний цахилгаан бичлэг хийх
- 1.8.39. Шүдний үзлэг хийх
- 1.8.40. Дархлаажуулалт хийх
- 1.8.41. Жин, өндөр үзэх, БЖИ тодорхойлох
- 1.8.42. Ходоод, дээд гэдэсний хаймсуур тавих
- 1.8.43. Дефибрилятор ашиглах
- 1.8.44. ASSIST асуумж авах

1.9. Цахилгаан эмчилгээ

- 1.9.1. УВЧ-ээр шарлага хийх
- 1.9.2. Солюкс эмчилгээ
- 1.9.3. Инфра улаан туяа эмчилгээ
- 1.9.4. Искра эмчилгээ
- 1.9.5. Лазерь эмчилгээ
- 1.9.6. Электрофорез эмчилгээ
- 1.9.7. Утлага хийх
- 1.9.8. Хүчилтөрөгчийн эмчилгээ
- 1.9.9. Парофон эмчилгээ
- 1.9.10. Нурууны массаж сандал ашиглан эмчилгээ хийх

1.10. Хөдөлгөөн эмчилгээ

- 1.10.1. Татлага, хүзүү сээр, нурууны массаж
- 1.10.2. Хийн дасгал заах
- 1.10.3. Давсан зам
- 1.10.4. Дугуйн эмчилгээ
- 1.10.5. Гүйлтийн замын эмчилгээ
- 1.10.6. Биеийн индекс тодорхойлох

1.11. Гэрээр үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ

- 1.11.1. Дусал тариа
- 1.11.2. Судас тариа
- 1.11.3. Булчин тариа
- 1.11.4. Арьсан дор тариа
- 1.11.5. Арьсан доторх тариа
- 1.11.6. Шээлтүүр тавих
- 1.11.7. Бумба тавих
- 1.11.8. Бургуй тавих
- 1.11.9. Бария хийх
- 1.11.10. Төөнүүр засал
- 1.11.11. Цахилгаан зүү
- 1.11.12. Шарх цэвэрлэх
- 1.11.13. Боолт хийх
- 1.11.14. Хэвтрин өвчтөнд угаалга хийх
- 1.11.15. Утлага хийх
- 1.11.16. Зөөврийн ЭКГ ашиглан зүрхний цахилгаан бичлэг хийх
- 1.11.17. Зөөврийн ЭХО ашиглан үзлэг хийх
- 1.11.18. Искра эмчилгээ
- 1.11.19. Инфра эмчилгээ
- 1.11.20. Лазерь эмчилгээ
- 1.11.21. Хаймсуур тавих
- 1.11.22. Нярайн үзлэг, эргэлт хийх
- 1.11.23. Нярайн хүй цэвэрлэх
- 1.11.24. Нярайн нүд цэвэрлэх
- 1.11.25. Нярайн хамар цэвэрлэх

1.12. Өдрийн эмчилгээ

- 1.12.1. Хүүхдэд үзүүлэх өдрийн эмчилгээ
 - 1.12.1.1. Гуурсан хоолойн үрэвсэлт өвчнүүд
 - 1.12.1.2. Уушгини хатгалгаа
 - 1.12.1.3. Залгиур хоолойн үрэвсэлт өвчин
 - 1.12.1.4. Ходоодны сөөргөө /өсвөр насанд/
- 1.12.2. Насанд хүрэгчдэд үзүүлэх өдрийн эмчилгээ
 - 1.12.2.1. Зүрх судасны өвчин

- 1.12.2.1.1. Цусны даралт ихсэлтийн II, III үе
- 1.12.2.1.2. Зүрхний ишемит өвчин
- 1.12.2.1.3. Уушгин зүрх ба уушгины цусны эргэлтийн өвчин
- 1.12.2.2. Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцооны өвчин
 - 1.12.2.2.1. Ходоодны сөөргөө
 - 1.12.2.2.2. Элэгний архаг үрэвсэл
 - 1.12.2.2.3. Нойр булчирхайн үрэвсэл
 - 1.12.2.2.4. Цөсний хүүдийн үрэвсэл
- 1.12.2.3. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин
 - 1.12.2.3.1. Тархины судасны өвчин
 - 1.12.2.3.2. Архаг ядаргаа
 - 1.12.2.3.3. Үений үрэвсэлт өвчин
- 1.12.2.4. Амьсгалын замын эрхтэн тогтолцооны өвчин
 - 1.12.2.4.1. Гуурсан хоолойн архаг бөглөрөлт өвчин
 - 1.12.2.4.2. Багтраа
 - 1.12.2.4.3. Уушгины хатгалгаа
- 1.12.2.5. Шээс, бэлгийн замын эрхтэн тогтолцооны өвчин
 - 1.12.2.5.1. Бөөрний архаг үрэвсэл
 - 1.12.2.5.2. Давсагны үрэвсэл

1.13. Хөнгөвчлөх тусламж, үйлчилгээ

- 1.13.1. Хордлого тайлах эмчилгээ
- 1.13.2. Өвчин намдаах эмчилгээ
- 1.13.3. Шинж тэмдгийн эмчилгээ

1.14. Оношилгоо, лабораторийн үйлчилгээ

1.14.1 Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас баталсан “Шинжилгээний сорьц зөөвөрлөх журам”-ыг мөрдөж ажиллана.

1.14.2 Өрхийн эрүүл мэндийн төвд хийгдэх лабораторийн шинжилгээ

	Оношилгоо болон хяналтад хэрэглэх шинжилгээ	ӨЭМТ-д хийх	Илгээх
1. Шээсний шинжилгээ			
1.1	Туузан оношуураар (хэмжээ, хувийнжин, pH, уураг, улаан эс, нитрит, сахар, уробилиноген, цагаан эс, кетон)	+	
1.2	Шээсний тунадаснаас наац бэлтгэж микроскопоор шинжлэх	+	Техникчтэй бол

1.3	Хүний бета хорион гонадотропин (жирэмсний тест, түргэвчилсэн туузан оношлуур)	+	
2. Эмэгтэйчүүдийн сорил			
2.1	PAP сорил		+
2.2	Жирэмсэн эсэхийг тодорхойлох	+	
3. Цусны шинжилгээ			
3.1	Цусны бүлэг тодорхойлох	+	+
3.2	Цусны хувийн тохироо үзэх (цус сэлбэх тохиолдолд)	+	
3.3	Гемоглобин тодорхойлох	+	
3.4	Цусны ерөнхий шинжилгээ (цагаан эс, улаан эс, ялтас эс, гемоглобин, гематокрит)	* цусны анализатортой бол	+
3.5	Улаан эсийн тунах хурд		+
4. Биохими			
4.1	Цусанд сахар үзэх	+	
4.2	Билирубин тодорхойлох	+	
4.3	Уураг тодорхойлох		+
4.4	АЛАТ тодорхойлох		+
4.5	ACAT тодорхойлох		+
4.6	Креатинин		+
4.7	Амилаза		+
4.8	Холестерин	+	+
4.9	Сурвалжит уураг		+
5. Цусны серологийн шинжилгээ			
5.1	Тэмбүүгийн түргэвчилсэн сорил	+	
5.2	Тэмбүүгийн шинжилгээ (RPR, TRHA)		+
5.3	ХДХВ түргэвчилсэн сорил	+	

5.4	ХДХВ шинжилгээ (ФХУ)		+
5.5	HBV түргэвчилсэн сорил	+	
5.6	HBV шинжилгээ (ФХУ)		+
5.7	HCV түргэвчилсэн сорил	+	
5.8	HCV шинжилгээ (ФХУ)		+
6. Сүрьеэгийн шинжилгээ			
6.1	Цэрний түрхэц		+
6.2	Өсгөврийн шинжилгээ		+
7. Бусад шинжилгээ			
7.1	Шээсний нян өсгөвөрлөх		+
7.2	Шимэгч хорхойн өндөг илрүүлэх	+	+
7.3	Суулгалтат халдварыг илрүүлэх түргэвчилсэн оношлуур	+	
7.4	Амьсгалын замын халдварыг илрүүлэх Түргэвчилсэн оношлуур	+	
7.5	Тропонин түргэвчилсэн оношлуур	+	
7.6	Өтгөнд далд цус тодорхойлох		+

ХОЁР. НИЙГМИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

- 2.1 Үйлчлэх хүрээний хүн амын эрүүл мэндийн байдалд судалгаа хийх**
- 2.1.1 Иргэдийн эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх хүчин зүйлийн тандалтын судалгаа хийх
 - 2.1.2 Хүн амын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх орчны судалгаа хийх
 - 2.1.3 Хүн амын өвчлөлийн байдалд дүн шинжилгээ хийх
- 2.2 Хүн амд эрүүл мэндийн боловсрол (ЭМБ) олгох**
- 2.2.1 Эрүүл мэндийн боловсрол олгох сургалт зохион байгуулах
 - 2.2.2 Эрүүл мэндийн боловсрол олгох сурталчилгаа хийх
- 2.3 Архи, тамхи, мансууруулах болон сэтгэц нөлөөт бодисын хор, хөнөөлөөс сэргийлэх**
- 2.3.1 Тамхи, архи хэрэглэдэггүй залуусын дундаас үе тэнгийн сургагч бэлдэх
 - 2.3.2 Дам тамхидалтаас урьдчилан сэргийлэх талаар ухуулга, нөлөөллийн арга хэмжээ явуулах
 - 2.3.3 Аж ахуйн нэгж, албан байгууллагуудад тамхигүй орчин бий болгоход дэмжлэг үзүүлэх

2.4 Дасгал хөдөлгөөн, чийрэгжүүлэлт

- 2.4.1 Хүн бүр өдөрт наад зах нь 30 минут шаламгай алхах, дугуйгаар явах зэргээр идэвхтэй хөдөлгөөн хийхийг уриалах, өөрсдөө үлгэрлэх
- 2.4.2 Хүүхэд, залуучууд биеийн тамир, чийрэгжүүлэх дасгалыг долоо хоногт 3 удаа, 60 минутаас доошгүй хугацаагаар хийх боломжийг хангаж ажиллахыг сургууль цэцэрлэгийн удирдлагууд уриалж, хамтран ажиллах
- 2.4.3 Хүн амд биеийн жингээ тогтмол хэмжээнд барихын тулд өдөрт наад зах нь 1 цаг хүч тэнхээ шаардсан биеийн тамирын дасгал хөдөлгөөнөөр хичээллэхийг уриалах, сурталчлах

2.5 Нийгмийн эрүүл мэндийн үндэсний хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэх

- 2.5.1 Халдварт өвчинөөс сэргийлэх, хянах үндэсний хөтөлбөр
- 2.5.2 Халдварт бус өвчинтэй тэмцэх үндэсний хөтөлбөр
- 2.5.3 Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд үндэсний хөтөлбөр
- 2.5.4 Осол гэмтэл, хүчирхийллээс сэргийлэх үндэсний хөтөлбөр
- 2.5.5 Элэг бүтэн Монгол хүн үндэсний хөтөлбөр
- 2.5.6 Хүүхдийн хөгжил хамгааллын үндэсний хөтөлбөр

--оОо--